

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

4. Quis Procurator constitui possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

hoc reddere legitimum nequit: quamvis si constituerit procuratorem, & pro ea pronuntiarum fuerit, favore ætatis talis constitutio rata habeatur, *arg. l. Non eo minus Cod. eod. quod ipsum à fortiori obtinet in pupillo.*

4. Secundò, Excommunicatus constituere non potest procuratorem ad agendum, *c. ult. h. tit.* quia talis jurisdictione pro mortuo habetur, *can. Nemo Episcoporum X. q. 3. Dixi, ad agendum quia ad se defendendum potest & cogitur dare, c. Intelleximus inf. De iudiciis*, quia absurdum & iniquissimum foret, excommunicationem, quæ pœna est, & quæ proinde nocere debet excommunicato, ei prodesse in præjudicium alterius, cui non teneretur in iudicio respondere, nec per se, nec per procuratorem, *l. Evidenter D. de except. res iudicata.*

Tertiò Bannitus, quia is quoque, amissis bonis omnibus, civiliter mortuus censetur, *Gall. lib. 2. De pace publica. c. 12. per tot.*

Quartò, Captus ab hostibus non procuratorem, sed actorem constituit, quia quamdiu in potestate est hostium, sui juris non est, nec rerum suarum dominus, *l. Ab hostibus D. Ex quibus causis majores, &c.*

Quintò Syndicus uaiuersitatis, tutor, curator, ante litem contestatam non constituunt procuratorem, quia antea non sunt litis domini.

§ IV.

Quis constitui possit Procurator.

1. Dari potest quilibet non prohibitus modo consentiat.
2. Etiam filius-familias.
3. Unus, vel duo pluresve.
4. Prohibentur dari minor 25. annis, famina, miles, &c.
5. Non verò infames.
6. Prohibetur & fiscus.

1. Constitui autem potest Procurator quicumque certa aliqua lege non prohibetur, *Hoffens. in Summa h. t. c. 1. eod. in § 1. Mutus 43. D. eod. præsens sive absens, modò consentiat seu ratum habeat, l. 1. § fin. & l. 2. D. eod. c. Licet. 7. eod. in § 6. c. Cum dilecta inf. De confirmat. nulli: & quidem solo consensu; sive expressio, veluti per pactum, nuntium, litteras, ratihabi-*

tionem; sive tacito, ut cum dominus præsens permittit alteri causam suam agere, vel procurator constitutus mandatum recipit, nec contradicit, *Clement. 1. eod. t. etiam solo nutu, dumodò Notarius, qui conficit instrumentum, exprimat signum, quod tunc habetur loco vocis. Calvol. ex Baldo in praxi §. Procurat. Concl. 1. ni Requiritur tamen utriusque consensus, & constitutum & constituentis, quia ut nemo regulariter constitutere procuratorem cogitur, ita neque invitum quis procuratoris officium subire compellitur, *d. c. Licet eod. in § 6. l. Filius-fam. §. invitum D. eod. ubi dicitur, invitum dici non tantum eum, qui contradicit: sed eum quoque, qui consensisse non probatur.**

2. potest igitur procurator constitui, non solum paterfamilias, qui est sui juris, sed & filiusfam. *c. Non iniustus 14. h. tit.* etiam sine patris consensu, modò legitimam habeat ætatem, & non sit minor xxv. annis, *l. Exigendi Cod. eod. tit.*

3. Insuper constitui potest vel unus tantum, vel duo, aut plures, *c. Si duo eod. in § 6.* & hi vel simul vel conjunctim; quo casu unus sine alio admitti non debet, *d. c. Si duo*; nisi quod in causis beneficialibus usæ receptum sit in Curia ut valeat processus cum uno, de qua praxi testatur *Vestri. in Praxi l. 4. c. 5. n. 18. Piafec. 2. p. c. 4. art. 1. n. 8. vel in solidum*; quo casu præventioni locus est, potiorque conditio occupantis negotium per litem contestationem: nisi in constitutione contrarium caveatur, nempe quod non fiat, vel non fiet melior conditio occupantis, *l. Pluribus 32. D. eod. d. c. Si duo*: exceptis causis electionum, postulacionum, provisionum, & aliorum negotiorum Ecclesiasticorum, in quibus, quia celeriore expeditionem exigunt, pluribus in solidum constitutis, potest Index, ne propter eorum concursum negotia intucari contingat, magis idoneum eligere, aliis exclusis, *d. cap. Si duo.*

4. Prohibentur dari procuratores, in Primis Minor xxv. annis ut antea diximus, Secundò, Mulier, quia officium procuratoris est virile, & apud ore sexus fæminæ alienum: nisi vel in rem suam aut proprium luerum mandentur illi actiones, vel causa cognita pro parentibus agridine ætateve impediis, eidem agere ob defectum aliorum, permittatur, *l. Neque famina l. Famias D. eod.* Tertiò, Miles in aliena cau-

na causa, etiam volente adversario, ne ea occasione à militia avocetur, l. *Militem* 7. l. *Qui stipendia* 9. *Cod. eod.* nisi in rem suam aut suæ cohortis nomine agat, l. *Filius* 5. *l. veterani* D. *eod.* Quartò, Decuriones, & digniores alii, quia procuratoris vile est officium, l. *Si quis* 16. l. *Si quis* 34. *Cod. de decurionibus* l. 10. Quintò, Medici & Professores Item Servus, quia legitimam personam standi in iudicio non habet, l. 1. *l. toto tit. C. Qui legit. person. standi in iud. non habeant*: Furiolus, qui contentus caret, l. 2. *l. furiosus* D. *eod.* Similiter mutus & surdus, licet ad negotia procuratores dari possint, non tamen ad litem prosequendam l. *Mutus* 43. *in princ. D. eod.*

5. Infames olim procuratores nec dare nec dari poterant Paul. lib. 1. *Sent. tit. 2.* at jure civili procurare possunt, *l. fin. Inst. De exceptionibus*; quia procuratoris officium non est dignitas, à qua removeri debeant, sed onus & quidem vile reputatum. Jure verò Pontificio tales pro Ecclesiasticis non admittuntur, sed tantum pro laicis & secularibus. Panormit. *in c. Imperatorem* n. 9. *inf. De juramento calump. & Prohibetur* etiam reus criminis capitalis, l. *Reus* C. *eod.* Re demptor alienæ litis, l. *Litem* 15. *C. eod.* Excommunicatus, *c. Intelleximus* *inf. De iudicis.* * 6. Præterea Fideus, Universitas vel Civitas, ne potentia vel gratia in re privata causam alteri s. partis reddat deteriorem, *c. 3. l. toto tit. Cod. Ne fidei vel privat. & c. Fideus* quidem, pro ut repræsentat eoram universitatibus, procurator esse solet; sed si interveniat, ut procurator privatus nisi aliunde ejus gratia aut potentia ostendatur formidolosa, *l. toto tit. Cod. Ne liceat potenti- oribus* & c. Denique qui Reipublicæ causa at futurus est, aut inciturus Magistratum, aut perpetuo morbo tenetur, aut in vitus iudicium pati non potest, idoneus procurator ac defensor non intelligitur, l. *Neque* 34. *D. eod.*

§. V.

In quibus causis constitui possit.

1. Admittitur in omnibus non prohibitis specialiter.
2. Prohibetur in publicis iudiciis alieno nomine.
3. Item in criminalibus; & quatenus.
4. In privatis iudiciis quatenus.
5. Et in popularibus causis.

1. Ceterum in omnibus causis & negotiis constitui potest, in quibus non reperitur prohibitum constitui procuratorem. Cum enim hoc edictum sit prohibitorium, quid non invenitur prohibitum nominatum debet intelligi concessum, l. *Cum Prætor* D. *de iudicis.*

2. Non admittitur autem Procurator, neque ad agendum neque ad defendendum alieno nomine, in publicis iudiciis. l. *penult. §. fin. D. De publicis iudiciis* l. 2. 3. *§. 5. Cod. De his qui accusare possunt*; nisi quis ita de publico agat, ut & privatum commodum defendat: nam hoc casu, causa cognita, permittitur procuratorem dare; & postea aliud agens exceptione repellitur l. *Non cogendum* 45. §. 1. *D. eod.*

3. Præterea in non publicis, sed in criminalibus, & ejusmodi, ut poena supra relegationem damnato imponi possit, d. l. *penult. §. ad crimen* D. *de publi. iudic.* & ibi Bartol. & D. D. præterquam ad allegandam absentiam causam, l. *Absens* 71. *D. h. r. Maranta* p. 4. *Spec. aurei dist. 1. nu 3. & seq.* nisi de crimine agatur civiliter ad poenam pecuniariam, prout de omnibus agi potest l. *unica* *Cod. Quando civilis actio præjuvaret criminali*, aut nisi de adulterio agatur coram Iudice Ecclesiastico ad thori separationem, *c. Tua* h. *tit.* Vide Marantam p. 4. n. 51. & seq.

4. An autem in privatis iudiciis admittatur procurator, controvertitur: & dici potest, admittendum, ubi poena præstituta est aut certa petitur, quæ sit minor relegatione, l. *Licet* D. *eod.* Si autem poena sit arbitraria, uti quando agitur de suspecto tutore, non admittendum, quia tum pro ratione circumstantiarum augeti potest, etiam usque ad mortem; & illa poena procuratori imponi non potest.

5. In popularibus causis distingui solet, ut actor procuratorem dare non possit, nisi suam injuriam principaliter prosequatur, quia alias publica non sua causa est: pro reo autem alius rectè interveniat; quia privatam causam, hoc est pecuniariam, quæ istis actionibus peti solet, rueret, d. l. *Licet* *in princ.* Vide Wesenb. *in Parat. D. h. r. num. 5.*

§. VI.

D 3

§. VI.